

ÇİFT DİLLİ GELECEK

Neden çocuğum İngilizce konuşmıyor? Çocuğumun İngilizceyi daha hızlı öğrenmesine nasıl yardım edebilirim? Evde çocuğum İngilizcesini nasıl geliştirebilir? Türkiye’de İngilizce öğretmenleri en sık işte bu tür sorularla karşılaşılıyorlar. Veliler bugün yabancı dilin daha da önemli olduğunun farkındalar ve çocuklarının bu dili öğrenmeye olabildiğince erken başlamasını istiyorlar. Aynı zamanda bir çocuğun ne kadar çabuk bir dil ile temas başlatırsa, bu dili o kadar iyi, hatta kendi ana dili gibi öğreneceği fikri daha çok kabul görüyor.

Bu yüzden ikinci bir dil öğrenmeye başlamak için en iyi zaman nedir? Bir çocuğun bir dili sadece her gün biraz dinleyerek – o dili yaşayarak - öğrenebileceğinin ve bunu yapan çocuğun bir deha olduğunun farkında varmamız lazım. Bir çocuk iki dil işitmeye devam ederse, kendini gelişt-

tirse, her ikisini de benimser. Cevap bu yüzden çok basittir – zaman kaybetmeden harekete geçmek lazım çünkü bu beceri ne yazık ki, sonsuza kadar sürmez. Bir çocuğun doğumdan itibaren 6 - 7 yaşlarına kadar dil öğrenme potansiyeli çok yüksektir. Çocuğun beyni bir sünger gibidir ve eğer uygun bir ortamda yapılırsa, öğrenme için fazladan bir çaba gerekmez. Bunu için en verimli yol oyunlardır.

“

Bebekler dinleyerek bir dilin melodisini öğrenir, kafalarında bir ses sistemi kodlar ve bu bağlamında pasif (kelime anlamını kavrar) bir sözlük oluşturur. Daha sonra öğrendiği kelimeleri kullanmaya başlar ve aktif bir sözlük oluşturur. Bu sayede doğal bir şekilde dilin gramerini öğrenir. Küçük çocuklardaki konuşma kasları bu dönemde en esnek haldedir ve bu onlara mükemmel bir telaffuz yeteneği sağlar. Ayrıca merak, öğrenme isteği ve henüz tam olarak oturmamış bir otokontrol sayesinde dil edinimi kendiliğinden ve koşulsuz bir şekilde gerçekleşir. Çocuğun dilsel duyarlılığının çok yüksek olduğu bu dönemde eğer ikinci bir dil ile temas kurması sağlanabilirse, çocuk kendi ana dilini öğrenmek için kullandığı yöntemleri bu ikinci dili öğrenmek için de kullanır ve daha büyük yaş gruplarındaki öğrencilerin hayal bile edemeyeceği bir seviyeye ulaşır.¹

”

Bu yöntem çocuklara daha kundaktayken yabancı dil öğretmek anlamına mı geliyor? Aslında hayır! Burada doğru kelime öğretmek değil, çift dilli çocuklar yetiştirmek olmalıdır. Anne babalar yabancı bir dil bilmeseler bile Türkiye’de çift dilli bireyler yetiştirmenin mümkün olduğunu vurgulamak gerekiyor. Bugün, internet sayesinde, orijinal kaynaklara ve İngilizce programlarına erişebiliyoruz. Önemli olan bu kaynakların doğru bir şekilde nasıl kullanılacağını bilmektir.

Bu alanda dünyaca ünlü İngiliz bir dilbilimci olan Claire Selby’nin son derece kullanışlı bir programı vardır: “Çift dilli gelecek”. Bu programın amacı doğumdan itibaren günlük yaşantının içinde hem evde hem de okulda kullanılarak ana dile paralel bir şekilde İngilizce edinimini sağlamaktır. Çift dillilik, hem bireysel anlamda her çocuğun gelişimine bir yatırım olarak, hem de sosyal anlamda Türk ekonomisi ve sosyal politikası için daha donanımlı bireyler yetiştirmeyi temel hedef olarak

¹ - Maja Zawitowska, Drugi język gratis, „Dziecko”, no: 1 Ocak 2016, syf. 35.

benimsemiştir. Diğer bir deyişle, toplum standartlarının gerçek anlamda değişebilmesi çift dillilik ile kesinlikle ilişkilidir. Bu program Clair'ın yaşadığı ve kendi çift dilli çocuklarını büyüttüğü Polonya'da mükemmel bir şekilde işliyor.

Dil becerilerin dışında çift dillilik çocuk psikolojisi ve sağlığı ile de doğrudan ilişkilidir. Yapılan bu egzersizlerle, beyin son derece hızlı ve etkili bir şekilde öğrenerek, bu bilgileri kalıcı hafızaya depolar.

Çift dillilik bireyin konsantrasyonunu artırarak, daha iyi bir dikkat ve hafıza kullanımına yardımcı olur. Yaşananların anlamsal ve bölümsel olarak hafızada tutulmasını sağlar, kültürel ve sosyal duyarlılığı derinleştirir, analitik ve duygudaşlık becerilerini geliştirir. Çift dilli çocuklar yetişkin olduklarında daha iyi akademik sonuçlar elde ederler. Çevrelerindeki sosyal ve kültürel yapıya daha iyi uyum sağlarlar. Maddi ve sosyal olarak daha iyi şartlara sahip olurlar ve en önemlisi daha sağlıklı bireyler olurlar. Yapılan araştırmalara göre çift dillilik Alzheimer ve Parkinson hastalıklarının etkilerini 5 - 6 sene geciktirir.

Evrensel çift dillilik programı dünyada çığır açan, aynı zamanda erken çocukluk döneminde ana dile paralel İngilizce öğrenme yöntemleri arasındaki en doğal metodu içerir. Bu programda özel olarak oluşturulan karakterler, şarkılar, çizgi filmler ve bu temel üzerinde hazırlanmış, hem bireysel hem de grup aktivitelerinin yapılabilirdiği bir oyun dünyası yaratılmıştır.

Doğumdan itibaren altı yaşına kadar her şey metodolojik olarak planlanmıştır. Özel olarak hazırlanmış iki eğitim programı bulunur. "Baby Beetles" (0-4 yaş) ve "Tom and Keri" (3-6 yaş). Bu iki program bir dil spirali şeklinde hazırlanmıştır. Bu sayede her ders bir öncekinin üzerine bir şeyler ekleyerek ilerler. Dil, bir durum bağlamında (filmler ve şarkılarla) verilir. Bütün kelime ve deyimler bu yaş grubundaki beceriler ve ilgi alanları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu sayede İngilizce, çocuklar için asla yabancı bir dil olmaz.

Bu program hem çocukları hem de İngilizce bilmeyen ama çocuklarının İngilizce öğrenmesine yardım etmek isteyen velileri ve öğretmenleri mükemmel bir şekilde destekler. Özellikle İngilizce bilmeyen anaokulu öğretmenlerin işini büyük

ölçüde kolaylaştırır. Eğitim paketlerin içindeki ses ve video materyalleri sayesinde her gün bu dili pekiştirici oyun ve aktiviteler düzenleyebilirler. Çocuklarla beraber bu aktiviteleri yaparak öğretmenler de bir yandan kendi temel bilgilerini geliştirirler. Haftada en az bir kere İngilizce branş öğretmeni tarafından yapılacak kontrollerle çocukların ilerleyişi takip edilir.

Ev paketi, evde çocukların izlemesi için bir animasyon serisi ve daha pek çok materyal içerir. Bu paketin hem eğitim değeri hem de grafik tasarımları oldukça başarılı olarak değerlendirilmiş, Cannes televizyon fuarında ödüle layık görülmüştür. Ayrıca çocukların bu animasyon videolarını evdeki büyükleriyle izlemeleri tavsiye edilmektedir. Bu şekilde büyükler de küçük öğrencilerle beraber dil öğrenebilirler. Programla birlikte her çocuğa boyama, kesme ve eleştirel düşünce aktiviteleri içeren bir paket verilir.

Çift dilli bir toplum oluşturmak uzun bir süreç gerektirir. Ancak, evrensel bir dil olan İngilizce, ülkemiz bireyleri için her geçen gün daha önemli bir hal almaktadır. Çift dilliliğe yatırım yapmak ülkemize hem kazanç getirir hem de küresel çapta daha iyi bir konuma gelmek isteyen toplumumuz için kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Katarzyna Özkara